

*Bənzərəm
bir qocaman
dağa ki,
dəryada durar.*

Mirzə Ələkbər Sabir

...Biz həqiqi "Molla Nəsrəddin" şairini - Sabiri axtarırdıq.
...Sabir mərd-mərdanə özünü tulladı "Molla Nəsrəddin" meydanına.
Cəlil MƏMMƏDQULUZADƏ

...Böyük mütəfəkkir və vətəndaş şair Sabirin... anadan olduğu Şamaxı şəhəri Azərbaycanın ən qədim mədəniyyət mərkəzlərindən biri, Xaqani, Seyid Əzim, Hadi və Səhhət kimi görkəmli mütəfəkkirlərin və şairlərin vətənidir.

...Qısa bir müddət (5 il) ərzindəki qiz-gin və çox səmərəli ədəbi

fəaliyyəti nəticəsində Sabir əsl vətəndaş poeziyanın gözəl nümunələrini yaratmış və zəhmətkeş xalqın məhəbbətini qazanıb şöhrətlənmişdir.

... "Molla Nəsrəddin" jurnalı və onun görkəmli xadimləri olan Cəlil Məmməd-quluzadə və Mirzə Ələkbər Sabir bu ideya mübarizəsində çox aydın inqilabi mövqə tutdular, zəhmətkeş xalqın tərəfində dayandılar.

...Sabir bu gərgin mübarizədə öz iti qələmi ilə iştirak edir, ictimai ədalətsizlik üzərində dayanan quruluşun inqilabi yolla dəyişdirilməsinə mane olan hər şeyi ifşa edir, mürtəce qüvvələrin bütün hiylələrini açıb göstərir, köhnəliyi inkar edib dağdır, ictimai qüsurları məhvedici satiraya tuturdu.

Şərq dillərinə və ədəbiyyatına yaxşı bələd olan Sabir ömrünün axırlarında rus dilini öyrənməyə başlamışdı. Puşkin, Lermontov və Qorki kimi yazıçıların əsərlərini gözəl tərcümə nü-

munələrində ilk dəfə azərbaycanlı oxuculara çatdırılardan biri olan istedadlı şair və mütərcim Abbas Səhhətin köməyi ilə Sabir qabaqcıl rus və Qərbi Avropa mədəniyyətini böyük bir məhəbbətlə təbliğ edirdi.

Sabirin poetik istedadının orijinal-

lığı ondadır ki, öz şeirlərində gülüş, istehza və kəskin satiranın gücü ilə bir çox mənfi ictimai tiplərin obrazlarını yaradarkən, öz dərin poetik ideallarını da parlaq surətdə ifadə etmişdir.

Dahi şair belə hesab edirdi ki, sənətkar yalnız real həyatı düzgün və sədaqətlə əks etdirmək yolu ilə öz vəzifəsini yerinə yetirib, xalqa xidmət edə bilər. "Şairəm, çünki vəzifəm budur əşar yazım" misrası ilə başlayan və Sabirin yaradıcılıq proqramı olan məşhur şeri sonralar Azərbaycan ədəbiyyatında ən yaxşı söz sənətkarları üçün bir bayraq olmuşdur.

...Sabir üçün xalqın səadətindən və bu səadət uğrun-

da fəal mübarizə aparmaqdan böyük və yüksək bir ideal olmamışdır. Məhz buna görə də şair öz xalqının və bütün zəhmətkeşlərin qəlbində əbədi yer tutmuşdur.

Mehdi HÜSEYN

Sabir bağında

Payız yarpaq tökür dalbadal üstə,
Ayağı altına çiçək səpir yaz.
O sakit oturub pedestal üstə,
Baxıram, beli də əyilib bir az.

Bu, heykəl yaradan bir sənətkarın
Nöqsanı deyildir, səhvi deyildir.
O bel qəm siqlətli acı ruzgarın
Yumruğu altında belə əyildi.

Axı heykəltəraş neyləsin buna.
O beli qəm yüklü zaman əyibdir.
Kim dözər möhnətin ağırlığına?!
Möhnətlər o beli yaman əyibdir.

Bir xalqın taleyi, bir xalqın dərdi
Qoyulub çiyinə qurğuşun kimi.
Bu dərddin altında dağ əriyərdi,
Düzə səpilərdi narın un kimi.

Şairlər gül deyib, bülbül deyəndə
O yazdı göz yaşı, əzab, iztirab.
"Liriklər" xəstə tək inildəyəndə
Şairim hayqırdı: - döyüş, inqilab!

Onun gülüşləri göz yaşı oldu,
Sevinci - hönkürtü, təbəssümü - qəm!
O, gələn aləmin sirdaşı oldu,
Şerində can verdi ölən bir aləm.

Budur, fikirlidir yenə də Sabir,
Bahar çiçək səpir dalbadal üstə.
Yox, o, keşməkeşli canlı əsrdir, -
Oturub qranit pedestal üstə!

Əliğa KÜRÇAYLI